

**DIREKTYVOS (ES) 2015/2193 IR ĮSTATYMO PROJEKTO
ATITIKTIES LENTELĖ**

<p>2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2193 dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kūrų deginančių įrenginių, kiekio apribojimo (OL 2015 L 313, p. 1)</p>	<p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymas Nr. IX-1005 toliau – Valstybinės kontrolės įstatymas)</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 2, 3, 12 straipsnių, IV skyriaus antrąjo skirsnio pakeitimo, papildymo 6¹ straipsniu ir IV skyriaus trečiojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas (toliau – 2019 m. pakeistas Valstybinės kontrolės įstatymas)</p>	<p>Direktyvos perkėlimo (įgyvendinimo) lygis</p>
<p>7 straipsnis</p> <p>8. Veiklos vykdytojas kompetentingai institucijai suteikia visą reikiamą pagalbą, kad ji galėtų atlikti patikrinimus ir apsilankyti vietoje, imti mėginius ir rinkti visą informaciją, būtiną jos pareigoms pagal šią direktyvą atlikti.</p>	<p>2019 m. pakeistas Valstybinės kontrolės įstatymas: 4 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 12 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„1) pateikę tarnybinį pažymėjimą, netrukdomi patekti (jeiti, įvažiuoti) į visų įmonių, įstaigų, organizacijų, ūkių, karinių dalinių, pasienio ruožo bei privačias teritorijas ir jose esančius objektus (statinius, įrenginius, patalpas ir kt.), kitus ūkinės veiklos objektus ir tikrinti, ar juose laikomasi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, imti mėginius, atlikti kontrolinius pirkimus, tyrimus ir matavimus <...>“</p> <p>Valstybinės kontrolės įstatymas:</p> <p>„54 straipsnis. Fizinį ir juridinių asmenų teisės ir pareigos <...>“</p> <p>2. Fiziniai ir juridiniai asmenys privalo sudaryti visas sąlygas, būtinas aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei vykdyti, ir paklusti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų teisėtiems reikalavimams.“</p>	<p>Visiškai</p>
<p>8 straipsnis</p> <p>2. Valstybės narės nustato veiksmingą sistemą, grindžiamą aplinkosauginiu tikrinimu ar kitomis priemonėmis, kurią taikant būtų tikrinama atitiktis šios direktyvos reikalavimams.</p>	<p>Valstybinės kontrolės įstatymas:</p> <p>„1 straipsnis. Įstatymo paskirtis</p> <p>1. Šis Įstatymas nustato aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdančias institucijas bei pareigūnus, jų teisinį statusą, veiklos teisinius pagrindus bei pagrindinius principus, veiklos organizavimą, reglamentuoja aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės procesą.</p> <p><...>“</p>	<p>Visiškai</p>

Valstybinės kontrolės įstatymas:

„3 straipsnis. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės turinys

Siekdamos užtikrinti teisėtumą ir teisėtvarką aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos ir pareigūnai:

1) organizuoja ir vykdo prevencinę veiklą, kuria siekiama, kad fiziniai ir juridiniai asmenys laikytųsi įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą, reikalavimų;

2) kontroliuoja, ar teisėtai, laikantis įstatymų ir kitų teisės aktų, fiziniai ir juridiniai asmenys naudoja žemės, žemės gelmių, paviršinių ir požeminių vandenių, aplinkos oro, augalijos (įskaitant miškus), gyvūnijos (įskaitant žuvų išteklius) bei kitus gamtos išteklius;

<...>

4) kontroliuoja, ar fiziniai ir juridiniai asmenys vykdo savo pareigą saugoti aplinką;

5) kontroliuoja, ar fiziniai ir juridiniai asmenys laikosi nustatytų teršalų išmetimo ir išleidimo į aplinką bei aplinkos kokybės reikalavimų normų;

6) kontroliuoja, ar tinkamai tvarkoma aplinkos komponentų užterštumo, aplinkos komponentų tyrimų kokybės, gamtos išteklių naudojimo, atliekų apskaita, ar pateikiami teisingi šios apskaitos duomenys;

7) kontroliuoja, kaip įgyvendinamos aplinkos apsaugos programos ir priemonės;

8) esant šiame Įstatyme numatytiems pagrindams, duoda fiziniais ir juridiniais asmenimis privalomuosius nurodymus;

<...>“

2019 m. pakeistas Valstybinės kontrolės įstatymas:

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) taiko aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidėjams šiame ir kituose įstatymuose nustatytas teisinio poveikio priemones – nustatyta tvarka skiria administracines nuobaudas (įstatymų nustatytais atvejais perduoda medžiagą teisėsaugos institucijoms spręsti klausimą dėl kaltų asmenų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn) ir ekonomines baudas, taiko kitas įstatymų nustatytas teisinio poveikio priemones;“

Valstybinės kontrolės įstatymas:

„3 straipsnis. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės turinys

Siekdamos užtikrinti teisėtumą ir teisėtvarką aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių

naudojimo srityje, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos ir pareigūnai:

<...>

10) nustatyta tvarka įvertina aplinkos apsaugos įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimais padarytą žalą aplinkai ir teikia ieškinius dėl jos atlyginimo;

<...> “

Valstybinės kontrolės įstatymas:

„6 straipsnis. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės vykdymas

Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdo biudžetinė įstaiga Aplinkos apsaugos departamentas.“

2019 m. pakeistas Valstybinės kontrolės įstatymas:

4 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) pateikę tarnybinių pažymėjimą, netrukdomi patekti (įeiti, įvažiuoti) į visų įmonių, įstaigų, organizacijų, ūkių, karinių dalinių, pasienio ruožo bei privačias teritorijas ir jose esančius objektus (statinius, įrenginius, patalpas ir kt.), kitus ūkinės veiklos objektus ir tikrinti, ar juose laikomasi aplinkos apsaugą <...> reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, imti ėminius, atlikti kontrolinius pirkimus, tyrimus ir matavimus <...>“

Valstybinės kontrolės įstatymas:

12 straipsnis. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų teisės ir pareigos

<...>

5) įstatymų nustatyta tvarka atlikti asmens apžiūrą ir daiktų patikrinimą, paimiti daiktus ir dokumentus, apžiūrėti įvykio vietą, <...>;

6) šio Įstatymo nustatytais atvejais ir nustatyta tvarka duoti privalomuosius nurodymus fiziniams ir juridiniams asmenims;

8) surašyti protokolus, aktus ir kitokius nustatytos formos dokumentus;

9) įstatymų nustatyta tvarka nagrinėti administracinių nusižengimų bylas ir skirti administracines nuobaudas;

10) įstatymų nustatytais atvejais pristatyti aplinkos apsaugos įstatymų pažeidėjus į policijos, muitinės, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos ir savivaldybės patalpas asmenybei nustatyti;

<...>

13) gauti iš juridinių ir fizinių asmenų informaciją, reikalingą užkirsti kelią aplinkos apsaugos įstatymų pažeidimams, išaiškinti pažeidimus ir nustatyti pažeidėjus, patraukti juos atsakomybėn, taip pat gauti informaciją apie ūkinės veiklos poveikį aplinkai, <...>:

<...>

15) gavę pranešimą apie aplinkos apsaugą <...> reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, imtis visų priemonių, kad pažeidimas būtų išaiškintas ir nustatyti pažeidėjai, o jei patys to padaryti negali, informuoti kompetentingą valstybės instituciją, kad ši imtųsi priemonių pažeidimui išaiškinti ir pažeidėjui nustatyti;

16) nustatius aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimą, kuriuo aplinkai buvo padaryta žala, ir apskaiciavus padarytą žalą aplinkai, išskyrus atvejus, kai padarytas reikšmingas poveikis aplinkai, dėl kurio turi būti taikomas aplinkos būklės atkūrimas iki pirminės būklės, privalo aplinkos ministro nustatyta tvarka pasiūlyti pažeidėjui gera valia atlyginti žalą ir kitus susijusius nuostolius. Jeigu pažeidėjas per aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno nurodytą terminą savanoriškai žalos ir kitų susijusių nuostolių neatlygina, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas aplinkos ministro nustatyta tvarka privalo pateikti ieškinį teisme dėl padarytos aplinkai žalos ir kitų susijusių nuostolių atlyginimo;

<...>

4. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, nepaisant jų tarnybos vietos, turi teisę vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, <...>“

Valstybinės kontrolės įstatymas:

„14 straipsnis. Ūkio subjektų konsultavimas, veiklos patikrinimas

1. Ūkio subjektų konsultavimas, tam tikru laikotarpiu planuojamų tikrinti ūkio subjektų sąrašo (toliau – patikrinimų planas) įgyvendinimas, informacijos apie atliekamą patikrinimą visuomenės informavimo priemonėmis ir kitiems su patikrinimu nesusijusiems asmenims pateikimas, poveikio priemonių taikymas ūkio subjektams, su ūkio subjektų veiklos aplinkos apsaugos valstybine kontrole susijusios informacijos skelbimas, informacijos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijoms teikimas, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijų veiklos vertinimas ir atskaitomybė atliekami Viešojo administravimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Patikrinimų planų sudarymo kriterijus, planinių patikrinimų tvarką ir trukmę, įtvirtinančios taisyklės, neplaninių patikrinimų atlikimo pagrindus, tvarką ir trukmę,

tikrinamų ūkio subjektų atrankos kriterijus įtvirtinančios taisyklės rengiamos ir tvirtinamos, taip pat patikrinimų planas rengiamas, tvirtinamas, skelbiamas ir keičiamas Viešojo administravimo įstatymo ir aplinkos ministro nustatyta tvarka.

3. Ūkio subjekto veiklos patikrinimą atlikti ir poveikio priemones jam taikyti gali tas pats aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas.“

2019 m. pakeistas Valstybinės kontrolės įstatymas:

5 straipsnis. IV skyriaus antrojo skirsnio pakeitimas

Pakeisti IV skyriaus antrąjį skirsnį ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„<...>

18 straipsnis. Privalomojo nurodymo davimas

1. Privalomieji nurodymai duodami šiais atvejais:

1) kai dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo ar taršos leidimo sąlygų nesilaikymo kyla grėsmė, kad bus padarytas tiesioginis reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai ir / arba kyla tiesioginis pavojus žmonių sveikatai ar gyvybei, ir kitais atvejais, jei dėl fizinio ar juridinio asmens vykdomo <...> aplinkos oro, <...> teršimo masiškai žūsta gyvūnai ar augalai ir/arba tai kelia tiesioginį pavojų žmonių sveikatai ar gyvybei – duodamas privalomasis nurodymas nutraukti konkrečią veiklą įtakojančią nurodytų faktų atsiradimą;

2) kai yra grėsmė, kad gali būti padaryta žala aplinkai, ir asmenys nesima visų būtinų žalos aplinkai prevencijos priemonių žalai aplinkai išvengti ar ją sumažinti – duodamas privalomasis nurodymas taikyti žalos aplinkai prevencijos priemones;

3) kai padaryta žala aplinkai ir asmenys nesima veiksmų, užtikrinančių teršalų ir (ar) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokių valdymą – duodamas privalomasis nurodymas užtikrinti teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokių valdymą;

4) kai žalą aplinkai padarę asmenys nevykdo ar netinkamai vykdo aplinkos atkūrimo priemones – duodamas privalomasis nurodymas vykdyti ar tinkamai vykdyti aplinkos atkūrimo priemones;

5) kai dėl asmens veikos gali atsirasti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas – duodamas privalomasis nurodymas taikyti prevencines priemones pažeidimui išvengti;

6) kai iki patikrinimo pabaigos aplinkos apsaugą ir (ar) gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas nenutraukiamas ir (ar) jo pasekmės nepašalinamos – duodamas privalomasis nurodymas nutraukti pažeidimą ir (ar)

pašalinti jo pasekmes;

7) kai nustatyta tvarka neteikiamos ataskaitos ar (ir) neteikiama kita privaloma pateikti informacija ar (ir) nevykdomi teisėti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų/aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos reikalavimai – duodamas privalomasis nurodymas pateikti ataskaitas ar (ir) kitą privalomą pateikti informaciją ar (ir) vykdyti tesėtus reikalavimus.

2. Privalomasis nurodymas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

3. Esant atvejams, kai nėra galimybės operatyviai surašyti privalomojo nurodymo, tačiau pagal situaciją būtina nedelsiant imtis priemonių, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai pareikalauja atsakingų asmenų žodžiu atlikti tam tikras veikas.

4. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų žodinius reikalavimus atsakingi asmenys privalo vykdyti.

5. Draudžiama sustabdyti veiklą, jei toks veiklos sustabdymas galėtų sukelti visuomenės interesams didesnę žalą (sutrikdyti viešąjį vandens tiekimą, nuotekų tvarkymą, centralizuotą šilumos ar elektros energijos tiekimą, mišrių komunalinių atliekų tvarkymą) nei veiklos tęsimas.

<...>

25 straipsnis. Veiksmai, kai privalomieji nurodymai neįvykdomi

1. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, įvykdytas iš dalies, įvykdytas netinkamai, suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija atsižvelgdama į privalomajame nurodyme nurodytų įpareigojimų turinį per protingą terminą perduoda privalomąjį nurodymą priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus nurodytus šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse.

2. Kai privalomojo nurodymo teisėtumas ar privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimas nagrinėjami šio įstatymo nustatyta tvarka Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančioje institucijoje, privalomasis nurodymas, jei jis neįvykdomas laiku, per protingą terminą perduodamas vykdyti antstoliui po sprendimo nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina sprendime nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar priimamas sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.

3. Kai byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo nagrinėjama teisme, privalomasis nurodymas, jei jis neįvykdomas laiku, per protingą terminą perduodamas vykdyti antstoliui po teismo sprendimo nepanaikinti privalomojo nurodymo įsiteisėjimo arba kai sueina teismo

	<p>nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.</p> <p>4. Laiku neįvykdytas privalomasis nurodymas antstoliui vykdyti neperduodamas, jei po privalomojo nurodymo įvykdymo termino privalomasis nurodymas yra įvykdomas arba atsiranda su privalomojo nurodymo davimu susijusios aplinkybės dėl kurių privalomasis nurodymas, pagal jo ipareigojimų turinį, negali būti vykdomas.</p> <p>5. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, įvykdytas iš dalies, įvykdytas netinkamai, suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas privalo patraukti atsakomybėn asmenį, neįvykdžiusį privalomojo nurodymo, už šio nurodymo neįvykdymą, išskyrus atvejus, kai byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo nagrinėjama teisme. Tokiais atvejais už privalomojo nurodymo neįvykdymą asmuo traukiamas atsakomybėn po teismo sprendimo nepanaikinti privalomojo nurodymo įsiteisėjimo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.“</p> <p>Valstybinės kontrolės įstatymas:</p> <p>„54 straipsnis. Fizinį ir juridinių asmenų teisės ir pareigos</p> <p>1. Fiziniai ir juridiniai asmenys įstatymų nustatyta tvarka turi teisę apskusti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančių institucijų bei pareigūnų veiksmus (neveikimą).</p> <p>2. Fiziniai ir juridiniai asmenys privalo sudaryti visas sąlygas, būtinas aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei vykdyti, ir paklusti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų teisėtiems reikalavimams.“</p> <p>Valstybinės kontrolės įstatymas:</p> <p>55 straipsnis. Atsakomybė už Įstatymo pažeidimus</p> <p>1. Asmenys, pažeidę šio Įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.</p> <p><...>“</p>
<p>3. Jei įrenginys neatitinka reikalavimų, be priemonių, kurių veiklos vykdytojas imasi pagal</p>	<p>2019 m. pakeistas Valstybinės kontrolės įstatymas</p> <p>2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 3 straipsnio 9 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>Visiškas</p>

<p>7 straipsnio 7 dalį, valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija pareikalautų, jog veiklos vykdytojas imtųsi priemonių, kurios yra būtinos siekiant nedelsiant vėl užtikrinti atitiktį reikalavimams.</p> <p>Jei dėl reikalavimų nesilaikymo labai pablogėja oro kokybė vietovėje, vidutinio dydžio kurą deginančio įrenginio veikimas sustabdomas tol, kol vėl bus užtikrinta atitiktis reikalavimams.</p>	<p>„9) taiko aplinkos apsaugą <...> reglamentuojančių teisės aktų pažeidėjams šiame ir kituose įstatymuose nustatytas teisinio poveikio priemonės – nustatyta tvarka skiria administracines nuobaudas (įstatymų nustatytais atvejais perduoda medžiagą teisėsaugos institucijoms spręsti klausimą dėl kaltų asmenų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn) ir ekonomines baudas, taiko kitas įstatymų nustatytas teisinio poveikio priemones;“</p>
	<p>2019 m. pakeistas Valstybinės kontrolės įstatymas: 5 straipsnis. IV skyriaus antrojo skirsnio pakeitimas Pakeisti IV skyriaus antrąjį skirsnį ir jį išdėstyti nauja redakcija: „<...> 18 straipsnis. Privalomojo nurodymo davimas 1. Privalomieji nurodymai duodami šiais atvejais: 1) kai dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo ar taršos leidimo sąlygų nesilaikymo kyla grėsmė, kad bus padarytas tiesioginis reikšmingas poveikis aplinkai ir / arba kyla tiesioginis pavojus žmonių sveikatai ar gyvybei, ir kitais atvejais, jei dėl fizinio ar juridinio asmens vykdomo <...> aplinkos oro, <...> teršimo masiškai žūsta gyvūnai ar augalai ir/arba tai kelia tiesioginį pavojų žmonių sveikatai ar gyvybei – duodamas privalomasis nurodymas nutraukti konkrečią veiklą įtakančią nurodytų faktų atsiradimą; 2) kai yra grėsmė, kad gali būti padaryta žala aplinkai, ir asmenys nesiima visų būtinų žalos aplinkai prevencijos priemonių žalai aplinkai išvengti ar ją sumažinti – duodamas privalomasis nurodymas taikyti žalos aplinkai prevencijos priemones; 3) kai padaryta žala aplinkai ir asmenys nesiima veiksmų, užtikrinančių teršalų ir (ar) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokių valdymą – duodamas privalomasis nurodymas užtikrinti teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokių valdymą; 4) kai žalą aplinkai padarę asmenys nevykdo ar netinkamai vykdo aplinkos atkūrimo priemones – duodamas privalomasis nurodymas vykdyti ar tinkamai vykdyti aplinkos atkūrimo priemones; 5) kai dėl asmens veikos gali atsirasti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas – duodamas privalomasis nurodymas taikyti prevencines priemones pažeidimui išvengti; 6) kai iki patikrinimo pabaigos aplinkos apsaugą ir (ar) gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas nenutraukiamas ir (ar) jo pasekmės</p>

nepašalinamos – duodamas privalomasis nurodymas nutraukti pažeidimą ir (ar) pašalinti jo pasekmes;

7) kai nustatyta tvarka neteikiamos ataskaitos ar (ir) neteikiama kita privaloma pateikti informacija ar (ir) nevykdomi teisėti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų/aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos reikalavimai – duodamas privalomasis nurodymas pateikti ataskaitas ar (ir) kitą privalomą pateikti informaciją ar (ir) vykdyti tesėtus reikalavimus.

2. Privalomasis nurodymas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

3. Esant atvejams, kai nėra galimybės operatyviai surašyti privalomojo nurodymo, tačiau pagal situaciją būtina nedelsiant imtis priemonių, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai pareikalauja atsakingų asmenų žodžiu atlikti tam tikras veikas.

4. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų žodinius reikalavimus atsakingi asmenys privalo vykdyti.

5. Draudžiama sustabdyti veiklą, jei toks veiklos sustabdymas galėtų sukelti visuomenės interesams didesnę žalą (sutrikdyti viešąją vandens tiekimą, nuotekų tvarkymą, centralizuotą šilumos ar elektros energijos tiekimą, mišrių komunalinių atliekų tvarkymą) nei veiklos tęsimas.

<...>

25 straipsnis. Veiksmai, kai privalomieji nurodymai neįvykdomi

1. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, įvykdytas iš dalies, įvykdytas netinkamai, suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija atsizvelgdama į privalomajame nurodyme nurodytų įpareigojimų turinį per protingą terminą perduoda privalomąjį nurodymą priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus nurodytus šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse.

2. Kai privalomojo nurodymo teisėtumas ar privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimas nagrinėjami šio įstatymo nustatyta tvarka Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančioje institucijoje, privalomasis nurodymas, jei jis neįvykdomas laiku, per protingą terminą perduodamas vykdyti antstoliui po sprendimo nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina sprendime nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar priimamas sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.

3. Kai byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo nagrinėjama teisme, privalomasis nurodymas, jei jis neįvykdomas laiku, per protingą terminą perduodamas vykdyti antstoliui po teismo

	<p>sprendimo nepanaikinti privalomojo nurodymo įsiteisėjimo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.</p> <p>4. Laiku neįvykdytas privalomasis nurodymas antstoliui vykdyti neperduodamas, jei po privalomojo nurodymo įvykdymo termino privalomasis nurodymas yra įvykdomas arba atsiranda su privalomojo nurodymo davimu susijusios aplinkybės dėl kurių privalomasis nurodymas, pagal jo įpareigojimų turinį, negali būti vykdomas.</p> <p>5. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, įvykdytas iš dalies, įvykdytas netinkamai, suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas privalo patraukti atsakomybėn asmenį, neįvykdžiusį privalomojo nurodymo, už šio nurodymo neįvykdymą, išskyrus atvejus, kai byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo nagrinėjama teisme. Tokiais atvejais už privalomojo nurodymo neįvykdymą asmuo traukiamas atsakomybėn po teismo sprendimo nepanaikinti privalomojo nurodymo įsiteisėjimo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.“</p>
<p>16 straipsnis Sankcijos</p> <p>Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų taikomos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasiančios. Valstybės narės praneša Komisijai apie tas nuostatas ne vėliau kaip 2017 m. gruodžio 19 d. ir nedelsdamos ją informuoja apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.</p>	<p>Visiškai</p> <p>Valstybinės kontrolės įstatymas: „6 straipsnis. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės vykdymas Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdo biudžetinė įstaiga Aplinkos apsaugos departamentas.“</p> <p>2019 m. pakeistas Valstybinės kontrolės įstatymas 2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas Pakeisti 3 straipsnio 9 punktą ir jį išdėstyti taip: „9) taiko aplinkos apsaugą <...> reglamentuojančių teisės aktų pažeidėjams šiame ir kituose įstatymuose nustatytas teisinio poveikio priemonės – nustatyta tvarka skiria administracines nuobaudas (įstatymų nustatytais atvejais perduoda medžiagą teisėsaugos institucijoms spręsti klausimą dėl kaltų asmenų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn) ir ekonomines baudas, taiko kitas įstatymų nustatytas teisinio poveikio priemones;“</p> <p>2019 m. pakeistas Valstybinės kontrolės įstatymas:</p>

5 straipsnis. IV skyriaus antrojo skirsnio pakeitimas

Pakeisti IV skyriaus antrąjį skirsnį ir jį išdėstyti nauja redakcija:
 „<...>

18 straipsnis. Privalomojo nurodymo davimas

1. Privalomieji nurodymai duodami šiais atvejais:

- 1) kai dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo ar taršos leidimo sąlygų nesilaikymo kyla grėsmė, kad bus padarytas tiesioginis reikšmingas poveikis aplinkai ir / arba kyla tiesioginis pavojus žmonių sveikatai ar gyvybei, ir kitais atvejais, jei dėl fizinio ar juridinio asmens vykdomo <...> aplinkos oro, <...> teršimo masiškai žūsta gyvūnai ar augalai ir/arba tai kelia tiesioginį pavojų žmonių sveikatai ar gyvybei – duodamas privalomasis nurodymas nutraukti konkrečią veiklą įtakojančią nurodytų faktų atsiradimą;
  - 2) kai yra grėsmė, kad gali būti padaryta žala aplinkai, ir asmenys nesiima visų būtinų žalos aplinkai prevencijos priemonių žalai aplinkai išvengti ar ją sumažinti – duodamas privalomasis nurodymas taikyti žalos aplinkai prevencijos priemones;
  - 3) kai padaryta žala aplinkai ir asmenys nesiima veiksmų, užtikrinančių teršalų ir (ar) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokią valdymą – duodamas privalomasis nurodymas užtikrinti teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokią valdymą;
  - 4) kai žalą aplinkai padarę asmenys nevykdo ar netinkamai vykdo aplinkos atkūrimo priemones – duodamas privalomasis nurodymas vykdyti ar tinkamai vykdyti aplinkos atkūrimo priemones;
  - 5) kai dėl asmens veikos gali atsirasti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas – duodamas privalomasis nurodymas taikyti prevencines priemones pažeidimui išvengti;
  - 6) kai iki patikrinimo pabaigos aplinkos apsaugą ir (ar) gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas nenutraukiamas ir (ar) jo pasekmės nepašalinamos – duodamas privalomasis nurodymas nutraukti pažeidimą ir (ar) pašalinti jo pasekmes;
  - 7) kai nustatyta tvarka neteikiamos ataskaitos ar (ir) neteikiama kita privaloma pateikti informacija ar (ir) nevykdomi teisėti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų/aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos reikalavimai – duodamas privalomasis nurodymas pateikti ataskaitas ar (ir) kitą privalomą pateikti informaciją ar (ir) vykdyti tesėtus reikalavimus.
- #### 2. Privalomasis nurodymas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

3. Esant atvejams, kai nėra galimybės operatyviai surašyti privalomojo nurodymo, tačiau pagal situaciją būtina nedelsiant imtis priemonių, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai pareikalauja atsakingų asmenų žodžiu atlikti tam tikras veikas.
  4. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų žodinius reikalavimus atsakingi asmenys privalo vykdyti.
  5. Draudžiama sustabdyti veiklą, jei toks veiklos sustabdymas galėtų sukelti visuomenės interesams didesnę žalą (sutrikdyti viešąjį vandens tiekimą, nuotekų tvarkymą, centralizuotą šilumos ar elektros energijos tiekimą, mišrių komunalinių atliekų tvarkymą) nei veiklos tęsimas.
- <...>
- 25 straipsnis. Veiksmai, kai privalomieji nurodymai neįvykdomi
1. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, įvykdytas iš dalies, įvykdytas netinkamai, suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija atsižvelgdama į privalomajame nurodyme nurodytų įpareigojimų turinį per protinę terminą perduoda privalomąjį nurodymą priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus nurodytus šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse.
  2. Kai privalomojo nurodymo teisėtumas ar privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimas nagrinėjami šio įstatymo nustatyta tvarka Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančioje institucijoje, privalomasis nurodymas, jei jis neįvykdomas laiku, per protinę terminą perduodamas vykdyti antstoliui po sprendimo nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina sprendime nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar priimamas sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.
  3. Kai byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo nagrinėjama teisme, privalomasis nurodymas, jei jis neįvykdomas laiku, per protinę terminą perduodamas vykdyti antstoliui po teismo sprendimo nepanaikinti privalomojo nurodymo įsiteisėjimo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.
  4. Laiku neįvykdytas privalomasis nurodymas antstoliui vykdyti neperduodamas, jei po privalomojo nurodymo įvykdymo termino privalomasis nurodymas yra įvykdomas arba atsiranda su privalomojo nurodymo davimu susijusios aplinkybės dėl kurių privalomasis nurodymas, pagal jo įpareigojimų turinį, negali būti vykdomas.
  5. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, įvykdytas iš dalies, įvykdytas netinkamai, suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, aplinkos apsaugos

valstybinės kontrolės pareigūnas privalo patraukti atsakomybėn asmenį, neįvykdžiusį privalomojo nurodymo, už šio nurodymo neįvykdymą, išskyrus atvejus, kai byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo nagrinėjama teisme. Tokiais atvejais už privalomojo nurodymo neįvykdymą asmuo traukiamas atsakomybėn po teismo sprendimo nepanaikinti privalomojo nurodymo įsiteisėjimo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.“

Valstybinės kontrolės įstatymas:

„55 straipsnis. Atsakomybė už įstatymo pažeidimus

1. Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.
<....>“

Valstybinės kontrolės departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2019-06-14

Valstybinės kontrolės ministro
Kęstutis Mažeika
2019-06-14